

ŽELEZNIČARSKI VESTNIK

STROKOVNO GLASILO PROMETNE ZVEZE.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca in velja za privatne naročnike za celo leto 40 D, za pol leta 20 D, za četrt leta 10 D. Izven Jugoslavije 52 D. Naročnina se pošilja na Osrednji odbor Prometne zveze, Maribor, Aleksandrova cesta št. 6. Naročnina se plačuje naprej. Člani Prometne zveze dobivajo list brez

posebnega naročila. — Osrednji odbor Prometne zveze tudi sprejema naročnino, dopise, inserate in reklamacije. Dopisi se ne vračajo. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne objave primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — Čekovni račun št. 13.351.

Stev. 18.

Maribor, dne 15. decembra 1926.

I. letnik.

Ljubezen do dela.

Čudni naslov, kaj? Kdo naj ljubi delo, ki je bilo že nekdanj sramotno, za svobodnega človeka nečastno. In danes? Kdo spoštuje delo, kdo ga ceni? Delodajalec? Ga li ta plača, pošteno plača? Ne! Im delojemalec, nevoljen, nezadovoljen že z delom samim, boljšega, lažjega bi rad imel, predvsem pa pošteno plačanega.

Kako bi človek učil sebe in druge, da bi ljubili delo, z reki? Moli in delaj, brez dela ni jela, kdor ne dela, naj ne je, delo sladi življenje itd. Da se ti ne zasmeje v obraz, posebno pri zadnjem: delo sladi življenje! Posebna sladkost. In vendar . . . Je treba delati, mora delati vsak?! Bi bilo pravično, da bi samo eni delali, uživali pa vsi?! Ne, če imaš kolokaj čuta pravičnosti v sebi, moraš tudi ti reči: ne! Še enkrat: delati je treba! Da, delati je treba! Torej, delati moraš, ti ne preostane ničesar drugega. Vsekakor pametno je, da se s tem tudi zadovoljiš.

Gremo še dalje. Svetujem ti, če moreš, skušaj delo zljubiti! Veliko lažje ga boš prenašal. Tako nekako filozofi, učenjaki tega sveta. Jako malo, skromno, ne dovolj jako, da bi imelo moč, ono moč, ki jo mora dati le ljubezen sama.

In to ljubezen je prinesla včlovečena Ljubezen, Kristus, ki je učil tudi z vzgledom delo ljubiti. On, ki si je izbral za krušnega očeta rokodelca, moža dela. Naš program temelji na njegovih naukih, krščansko misleči delavci smo in ne samo krščansko misleči smo, mi hočemo biti tudi izvrševatelji te misli. Mi hočemo to misel tudi udeležiti in javno priznati, kar nas je Kristus učil. Hočemo delo ljubiti, četudi nas od tega odvrača delodajalec sam. Mi hočemo in bomo pa tudi ljubili ono delo, s katerim bo delo našega delodajalca učili, da bo tudi on zaenkrat, če že ne ljubil, pa vsaj spoštoval naše delo!

Andrej Semenič:

III. mednarodni kongres Kršč. železn. in cestn. organizacij v Kölnu.

(Nadaljevanje.)

Kot zadnja točka dnevnega reda za prvi dan kongresa je sledil referat o obratnih svetih, ki ga je imel predsednik nemških državnih nastavljenecov, tov. Gutsche:

Vsi poznamo resnico: Strokovno delo je delo potrpljenja, dostikrat prepočasno in včasih šele po letih in desetletjih dozori sadovi tega dela. Kakor pa povsod na svetu, najde zvestoba in trajnost koncem koncev tudi na strokovnem in socialnopolitičnem polju svoje plačilo. — Nemško strokovno gibanje se deli v tri etape: socialno zavarovanje, socialna skrb in varstvo in končno socialne pravice

(delavsko pravo). Desetletja smo delali v lastnih vrstah, da bi spoznanje o potrebnosti posebnih delavsko-pravnih norm razširili. Govorili smo na javnih shodih celemu svetu, da je čisto gospodarska individualistična zakonodaja pri koncu. Po časopisju in končno v parlamentu smo vedno znova stavili potrebi službe predloge za ureditev novega gospodarsko državnega življenja. Vse je bilo zastoj! Zastoj smo se borili za priznanje tarifnih pogodb, kot pravno vezanih sporazumljenj med delodajalci in delojemalci. Skrb za brezposelnost je bila skoro smešna zahteva. Ureditev delovnega časa se je dosegla le v nezadostni meri. O kakih pravnih vezi med delodajalci in delojemalci ni bilo niti govora. In vendar se je nekega lepega dne skala odtrgala in zdaj z veseljem doživljamo, da se hitro množijo delavskopravni predpisi. Najradikalnejša tozadevna sprememba je ureditev razmer med delodajalci in delojemalci v takozvanih obratnih svetih. Če govorimo o obratnih svetih, si moramo biti na jasnem najpoprej v sledečem: Na eni strani neizobraženo delavstvo, na drugi strani kapitalist, ki ima denar in vso moč. Med tema dvema si ne moremo niti misliti sodelovanja, ako se poprej ne odpravi največja ovira, t. j.: delavska neizobrazba in se v delavcu ne vzgoji stanovska zavest. To je pa mogoče le s stvarnim delom v strokovnih organizacijah, brez demagoških gesel in s priznanjem obstoječega pravnega reda. Izobrazba delavstva je predpogoj za dosego obratnih svetov. Vzbuditi v delavcu čut odgovornosti za podjetje: delavec mora smatrati, da je njegova delavnica njegova domovina, kos njegovega življenja. Pri delu mora biti z dušo, ja, biti mu mora služba božja. Ne samo, da ščitijo interes delavca, naj bodo obratni sveti, temveč ga pritegniti k podjetju, odgovornost in veselje do podjetja vzbuditi v delavcu, to je naloga obratnih svetov. In to je v Nemčiji doseženo! Nemški delavec sicer ve, da še ni na cilju, kajti še vedno ni soudeležen na čistem dobičku ki ga da podjetje in tudi druge njegove zahteve po najvišji premoženjski meri, socializaciji za družbo najvažnejših podjetij itd., še niso dosežene, zato je pa organiziran in se bori naprej, ali on tudi ve, kake dolžnosti ima napram podjetju in človeški družbi.

Radi obsežnosti tega referata ne morem navesti podrobnosti, kako je v Nemčiji prišlo do obratnih svetov, temveč se bom omejil na najvažnejše: Za omeniti je, da je bil v frankfurtskem parlamentu že leta 1848 govor o nekaterih obratnih odborih. Čas še pa takrat ni bil zrel za to in je šele po preteku 30 let prišlo po nekaterih obratih do takih odborov. N. pr. leta 1875 v podjetju »Marienhütte« d. d. Razumljivo je, da so ti odbori imeli malo podobnosti z onim, kar so organizacije zahtevale, namreč tozadevno splošno doočilo na zakonski podlagi. En korak naprej je bila sprememba obratnega reda iz leta 1891, ki je že dala tem odborom pravico, sklepati v imenu ostalih delavcev pogodbe, ki so imele javnopraven značaj. Tu se tudi prvič govori o delavskih odborih na železnicah, katere je prva

v življenje poklicala pruska železniška uprava. Sredi vojne leta 1916 je izšel pomožni službeni zakon, ki je že upejal obratne odbore obligatorno za večja podjetja. Ta zakon je sicer izšel bolj kot nekak akt nacionalne koncentracije; združiti sile delavstva v interesi države. Potem pride revolucionarna odredba od dne 6. decembra 1918 in končno weimarska ustava v avgustu leta 1919, v kateri je dana celotna podlaga obratnim svetom tudi za železnice.

(Dalje prihodnjič.)

Novi pravilnik o sporednih prinadležnosti.

Železničarji, zlasti nižji uslužbenci, si od tega pravilnika niso veliko obetali. To že predvsem radi tega ne, ker še pri nas nismo prišli tako daleč, kakor so že v drugih državah, namreč, da se nudi državnemu nastavljenca prilika soodločati ali vsaj svetovati, kadar se kujejo zakoni in pravilniki za njega. Vprašanje o pravični razdelitvi raznih doklad, o delavniških premijah, o nagradah za vršenje dvojne službe itd. je nekaj tako važnega, in se tisti, ki so sestavljali te pravilnike, menda niti prav ne zavedajo, kaj so delali, in če ne bi sestavili takih pravilnikov. Nekaj zanimivega in povsem čudnega najdemo pod »Nagrade za vršenje dvojne službe«. Tam čitamo: Za zlomljeno os pri vlakcu dobi tisti, ki to prijavi, nagrado 500 Din, ako je nastavljen, delavec pa le, ako ima položene predpisane izpite. Ne moremo prav razumeti, v pravilniku samem tudi ni točno povedano, zakaj tukaj dvojna mera? Nehote pa človek dobi, zlasti če pravilnik natančneje pogleda, utis, da bodo tisti, ki že nekaj imajo, še nekaj zraven dobili, tisti pa, ki imajo malo ali pa skoraj nič, pa tudi ne dobi nič, sicer pa sodite sami! Pravilnik je razglašen v »Službenih Novinah« od 20. novembra 1926. Če bodo člani želeli, bomo odlomke tega pravilnika objavili tudi v našem strokovnem glasilu.

Izračunajte, preudarite in ukrenite!

Boljše — če je izraz boljše na tem mestu sploh primeren — torej boljše plačan uradnik III. kategorije, ki ima približno enake mesečne dohodke, kakor uradnik srednjih let s šestčlansko družino II. kategorije, dobi mesečno 1750 Din. Sedaj pa poglejmo in primerjajmo izdatke, ki jih ima! Za stanovanje 480 Din; če se mogoče komu zdi to preveč, naj mu bo lepo na uho povedano, da se siromak muči že pet let za cenejšo stanovanje, pa mu ga nočejo dati. Dalje 195 Din za kurivo (v letnem, deloma tudi letos v poznojesenskem času nekoliko manj); 300 Din obrok za pohištvo, ki ga je kupil pred 4 leti; obrok za kuh. posodo 70 Din, 85 Din obrok za perilo, 162 Din obroki za čevlje (za 7 ljudi) in 263 Din za obleko (za njega samega 94 Din, za starejšega sina 53 Din, 62 Din za mlajšega sina, (vračunan klobuk), in 54 Din za ženo in dve hčeri). Če to vse skupaj seštejemo, dobimo 1555 Din, tako mu ostane od plače še samo 195 Din. Od tega mora plačati mlekarici 210 Din. Kakor je videti, ostanek niti za mlekarico ne zadostuje več, kje pa je kruh, krompir, ostala hrana vobče?! Kako se naj v bodoče oblači, ko se bo sedanja obleka raztrgala!? Tako se godi »boljše situiranemu uradniku«, kako šele zvaničniku, slugi ali celo delavcu! Zato pa vsi železničarji brez izjeme, ste li uradniki, poduradniki ali navadni delavci, vsi v enotno železničarsko organizacijo, v Prometno Zvezo! Uradnik naj pomaga delavcu in delavec uradniku, da se jima razmere zboljšajo, saj sta pravzaprav itak oba delavca, eden duševni, drugi pa telesni, ker edino le na ta način je upati, da se bo dalo kaj doseči!

Premog.

Uprava drž. železnic v Ljubljani je zopet na vedno pogostejše zahteve organizacij, osobito Prometne Zveze, dovolila oddajo režijskega premoga za svoje osobe. To je bila zelo nujna in življenjska potreba, da si tem polom osobje veliko lažje nabavi prepotrebno kurivo. Pozdravljamo ta uspeh iz načelnega stališča, grajati pa moramo odredbo direkcije radi oddaje perzonalnega premoga. Po dosedanjih okrožnicah je razvidno, da dobijo kurivo na obroke le nastavljeni osobe ter delavci, ki so si že pridobili pravico do provizije. Izpuščeni so pa vsi upokojnenci in provizionisti, vsi delavci, ki še nimajo pravice do provizije. Ta udarec na te nesrečneže je tako močan in čudimo se samo, kako jih je gospoda pri upravi mogla popolnoma prezreti, bodisi namenoma ali ne. Vprašamo samo, zakaj se ni oddaja premoga uredila po načinu, kot ga je izdajala bivša uprava južne železnice in ki se je izkazal po mnogoletnih preizkušnjah kot zelo praktičen. Uverjeni smo, da bivša uprava južne železnice ni imela pri tem nobene izgube, pač pa je s svojim načinom zadovoljila v splošnem vse osobe, kakor nastavljence, tako delavstvo in upokojnence. Edina in pravilna naša zahteva je, da se premog izdaja na obroke tudi ostalemu delavstvu, ki je v službi več kot eno leto in vsem upokojnencem, bodisi da uživajo pokojnino ali provizijo. Delavstvo in upokojnenci, ki jih je ta okrožnica prezrla, je ravno najslabše plačano in ravno ti so najbolj potrebni, da se jih upošteva pri nabavi premoga na obroke. Apeliramo na gospode okrog direkcije, da tudi tem pozabljenim da ugodnost do perzonalnega premoga na obroke, kot so ga prejeli pod bivšo upravo. Pozivamo pa tudi Prometno Zvezo kot pravomočno zastopnico, da stori vse potrebne korake, da se zadeva radi oddaje premoga uredi na pravičen način. — Delavec.

Dopisi.

Ruše. V nedeljo, dne 5. decembra 1926, se je na inicijativo tukajšnje skupine PZ vršel sestanek Prometne Zveze. Ta sestanek je bil v kljub slabemu vremenu prav povoljno obiskan ter so navzoči z zanimanjem sledili obširnemu poročilu tov. Koresa iz Maribora, ki je zastopal centralo PZ. Govornik se je bavil v prvi vrsti o predloženih intervencijah in o odgovorih, katere se je na te intervencije sprejelo. Posebno živahna debata se je otvorila ob poročilu, ki se tičejo v največji meri delavskih kreditov, kjer je PZ podvzela vse mere, da se delavski zaslužek zagotovi. Zahtevalo se je, da se najdejo zadostni krediti za izplačevanje osobju, za podelitev službene obleke progovnim obhodnikom in pomožnim čuvajem. Radi dežnih plaščev se je že izvršila cela vrsta zahtev, da se tako delavstvo, ki mora ob vseh vremenskih neprilikah vršiti službo, zavaruje pred raznimi boleznimi. Zahteva, da se delavstvu povrnejo zopet vezane legitimacije, PZ od te zahteve ne bo nikdar odnehal. Perzonalni premog na obroke je krivično razdeljen, ker po dosedanjih navodilih ga mlajše delavstvo sploh ne dobi na obroke, ki ga vsled majhnih plač najbolj potrebuje. Ista zahteva po perzonalnem premogu na obroke prihaja iz vrst vseh upokojnencev in miloščinarjev. Ti so vse svoje moči žrtvovali železnici, a v zahvalo za požrtvovalno delo se jih sedaj povsod prezira. PZ si je osvojila to zahtevo in ne odneha preje, da se tudi tem, v tem oziru ugodni. Splošno se je ugotovilo, da je PZ organizacija, ki štiti pravice delavstva, prav posebno pa še progarjev in ostalih, povsod zapostavljenih delavcev. Kot enoten klic vseh navzočih je bilo vabilo, da se vsi železničarji včlanijo le pri Prometni Zvezi in le tedaj bomo prišli do svojih pravic!

Pri tajniku. Ker bi rad začel tudi jaz delati, uvidel sem, da samo s plačevanjem članarine ne bom veliko koristil organizaciji — sem šel k tov. tajniku centralnega od-

boru. Upam, da mi tov. tajnik ne bo zameril, če vse odkrito povem in tako, kakor je v resnici. Torej šel sem k njemu z namenom, da se naučim delati za organizacijo. Omenim naj še svoje presenečenje. Mislil sem namreč, da najdem v osebi tov. tajnika bogve kako šolanega gospoda, pa mi je sam povedal, da ima samo ljudsko šolo. Skoraj nisem mogel verjeti, ne toliko radi njegove zunanosti, ki je precej skromna, ampak več mi je povedalo njegovo delo, njegova delavska knjižica in zopet njegovo tajniško, strokovno delo. Res nekaj čudnega, kaj zmore tudi priprost, ne veliko študiran, navaden delavec s samo ljudskošolsko nabrazbo. Jaz niti ne morem vsega popisati, kaj sem tam videl. Vem le toliko, da jeklena in vsirajna volja zmore veliko. Veliko zmore človek s samoizobrazbo in še nekaj sem konstatiral, če bi vsi člani PZ s tako ljubeznijo delali za organizacijo, kakor naš tov. tajnik, bi naša organizacija, dasiravno po številu mogoče ne najmočnejša, morala gore podirati in ne samo boriti se za to, kar nam že davno priroda. Prepričan sem, če bi vsi delavci, kaj šele uradniki, vsaj polovico toliko storili za zboljšanje bednega železničarskega stanja, bi se nam železničarjem dobro godilo. To sem napisal, ne da hvačim tov. tajnika, vem, da bo še on celo hud radi tega, ampak da zbudim svoje sotovariše iz spanja in nerazumevanja za pravo organizatorično delo. Tov. tajnika pa prosim, naj mi oprost, da sem izbral ravno njega za vzgled, nisem jaz »kriv«, da si tako delaven, požrtvovalen in ljubeznivo do svojih sotovarišev! — Eden, ki se uči delati za organizacijo.

Podružnica Maribor. V četrtek, dne 30. decembra, se vrši ob običajni uri v društveni sobi sestanek. Pridite sigurno vsi!

Razno.

Od 1. decembra t. l. se uporabljajo za frankiranje poštne pošiljke zopet stare znamke, ki so bile veljavne do 1. novembra t. l.

Eno mesto več. Kralj Aleksander je na državni praznik dne 1. decembra t. l. podpisal ukaz, po katerem se Tržič povzdigne v mesto. Z istim ukazom je vaška občina Trbovlje povzdignjena v trg.

Novo telefonsko zvezo Maribor—Ptuj gradi mariborski poštni gradbeni oddelk. Ta zveza bo šla iz Ptuja tudi proti Ormožu, Središču in Čakovcu.

Plaz na Pilštajnu si je ogledala nova komisija, ki je dognala, da leži vsa vzhodna stran Pilštajna na plazoviti podlagi. Po novem deževju je zavzel plaz veliko večji obseg, tako da je ogroženih še sedem stanovanjskih hiš in pokopališče. Če pride deževje, bo v kratkem času plaz zaprl Bistrico in bo treba preložiti strugo potoka, okrajno in občinsko cesto do trga.

Podpore poplavljenecem. Gg. dr. Korošec, Ljuba Davidovič in Joca Jovanovič so poslali, tako čitamo v »Slovenec«, finančnemu ministru sledeče vprašanje: »Že pet mesecev je minilo, odkar se uradnikom in drž. nameščencem odteguje 10% od njihovih plač za pomoč poplavljenim krajem. Ta lepa svota mora predstavljati že precejšnjo svoto denarja in z njo bi se lahko dala velika pomoč za vse poplavljenec v mnogih krajih. Kolikor pa nam je znano, se dosedaj tem krajem ni do danes dala prav nobena pomoč. Zato prosimo za pismen odgovor: 1. Kolikšno svoto ste dosedaj razdelili? 2. Koliko od te svote se je porabilo za popravo krajev? Če ne, 3. za kaj se uporablja 10%ni odtegljaj od plač drž. nameščencev in uslužbencev?

Preganjanje katoličanov v Mehiki. Za današnje čase skoraj nekaj neverjetnega, kako preganjajo v Mehiki vladni organi katoličane. Človek, ko sliši in čita te stvari, si misli, da se je zopet vrnila doba, ko je vladal kruti, vsem kristjanom znani Neron. V mestu Zamí je vojaštvo aretiralo dva mladeniča, ki sta agitirala za »Ligo za versko svobodo«. Starejšega so silili, naj zakliče: »Živijo Calles!

(Calles v Mehiki za katoličane pomeni približno to, kar je Neron v rimski državi bil za kristjane.) Toda on je v odgovor zaklical: »Živel Kristus Kraji!« To je vojske tako razkačilo, da so ga napadli in začeli mučiti. Ušesa so mu popolnoma odrezali. Ker še vkljub temu ni nehal očitno priznavati Kristusa, so mu odrezali še jezik. Nato so ga skupno s tovarišem odpeljali v smrt.

Iz razprave o proračunu ministertva za promet.

(Dalje.)

Za državno delavnico Niš je došla potom reparacij kompletna mašinerija za normalni košosek, a nočejo montirati strojev, samo da privatne delavnice zaslužijo. Kaj boste rekli, g. ministar, k slučaju privatne delavnice Jasnice v Palanci? (Dr. Korošec: V tej delavnici je streha dobra.) V tej delavnici je streha dobra in dobra je tudi mašinerija, ker je brat pomočnika železniškega ministra g. Bora Popoviča, arhitekt Branko Popovič, glavna in uplivna oseba za to delavnico. Javna tajna je, da ima on direktne zveze z g. pomočnikom in z g. Pajevićem, ki je vodja delavnice. Strašen nered vlada pri prevzemanju popravljenih naših vagonov v Avstriji in Madžarski. (Predsednik Marko Trifkovič: Gospodine Žebot, izvolite završiti, jer je vreme vašega govora več prošlo.)

Poslanec Žebot: Bom skoro končal, g. predsednik. V Avstriji pregleduje popravljare voz in jih prevzema nek vpostojeni strojevodja, onemogi starček, ki že komaj hodi. V Budimpešti prevzema vozove neki bivši pregledovalec vozov. V »Privrednem Pregledu« in tudi v »Neue Freie Presse« čitate lahko članek nekega Nemca, ki je izjavil o članih komisij, ki prevzemajo vozove: »Je dummer, desto besser!« (Poslanec Kremžar: Za Nemce je to seveda dobro! — Poslanec Vesenjaj: To je varčevanje!)

Edini človek podpisuje fakture. Ministertvo in direkcija še niti do danes nimata izračunano, koliko dolgujemo privatnim delavnicam, koliko v inostranstvu za popravo vagonov in lokomotiv. Privatna delavnica v Slavonskem Brodu računa za popravo osebnega voza 400.000 dinarjev. Potom reparacij se pa dobi tak nov vagon za isto ceno.

Država je prevzela proge prejšnje družbe južne železnice dne 1. septembra 1923 v svojo upravo. Od tega časa se ni priznala nobenemu južno-železniškemu delavcu, ki ni bil član provizijskega zavoda, družbena provizija ali miloščina. Do te provizije so za delo nezmožni delavci po 15letni službeni dobi imeli pravico in so trdno upali, da jim je zagotovljena taka starostna preskrba tudi v državni službi, in to tembolj, ker je v točki 6, člen 17, Rimskega sporazuma glede južne železnice izrečno navedeno, da bodo države v temu vprašanju postopale ali po starih južno-železniških predpisih, ali pa za čas službe pod državno upravo po predpisih za državno-železniško službo. Dasi bodo nekateri predlogi za priznanje miloščine po starih predpisih že kmalu dve leti v prometnem ministertvu, se vendar zadeva ne reši. Ministertvo dela pasivno, stari reveži, ki so 40—50 let zvesto služili pri južni železnici, pa beračijo, da ne pomrjejo glada. Okoli 100 takih slučajev je, in vse naše intervencije, ponovne naše interpelacije ne pomagajo nič, ministertvo noče delati. Odklonite vsaj predloge, da bodo ti reveži vedeli, da so zamanj upali na zagotovilo, da se bodo njihove prošnje kolikor mogoče ugodno reševale, kakor stoji v dodatnem protokolu k Rinskemu sporazumu na dan podpisa dne 29. marca 1923, ki ga je podpisal za našo državo delegat inženjer Avramovič.

(Dalje prihodnjič.)

Tovariši, širite naš list!

Segula Štefan, čevljarški mojster v Studencih, Aleksandrova cesta št. 13 izdeluje vsakovrstne čevlje po meri. Železničarjem dajem tudi na obroke. 8

Lepe fotografije dobite! Fotografije M. J A P E L J, Maribor. Aleksandrova cesta 25, Trgovski lom. Železničarji znižane cene! 5

Čevlje do najfinejše izdelave izdeluje po najnižjih cenah Kristovič Anton, čevljar v Studencih, Kralja Petra cesta št. 68. Prevzema tudi vsakovrstna popravila.

Popravila vsakovrstnih ur izvršim točno in po ceni.

Zlatnina Ig. JAN Srebrnina Grajski trg 4, Maribor. 16

Kuhinjsko posodo

pločevinasto, postekleno, lahke vrste, kakor tudi posebno težke vrste, vsaki gospodinjji znano pod prvovrstno znamko »Herkules«. Ia aluminijevo posodo, litoželezno in postekleno posodo. — Nadalje vse kuhinjske potrebščine, kakor mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. — Tehnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnice. — Razne oblike za vsakovrstno pečivo. Kutije za špicerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, ročke za mlekonosače, razne servise, cečila za juho, čaj, testo in salato. — Vedrice, umivalnike z vrčem. — Stiskalnice za ocvirke in krompir. Različno izdelane samovare. — Škafje, okrogle in oval. — Lonce za kuhanje perila in perilnice. — Vse to in še mnogo drugega prepotrebnega blaga dobite po konkurenčni ceni, tudi ceneje kot v žel. konzumih pri

A. VICEL, MARIBOR
Glavni trg št. 5. 12

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. o. z. Stolna ulica 6

Obreštuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

8%

29.000 parov usnjenih čevljev! po znižanih cenah!

Ženski:

preje Din 129.—
sedaj Din 99.—

preje Din 199.—
sedaj Din 169.—

preje Din 269.—
sedaj Din 229.—

Moški:

preje Din 229.—
sedaj Din 199.—

preje Din 269.—
sedaj Din 229.—

Lakaste
Din 299.—

Otročji:

usnjeni 22-24 D 69.—
lakasti 22-24 D 79.—

usnjeni 25-28 D 79.—
lakasti 25-28 D 89.—

usnjeni 29-34 D 99.—
lakasti 29-34 D 89.—

Preskrbite se dokler zaloga traja!

Ogledajte si naše izložbe!

Bata